

Työryhmäalueet harjoitustöiden avuksi

Haastattelu: Maikki Heikkinen

Arkeologian inventointikurssin kevään luennot ovat jo ohi, ja opiskelijat lataavat Alman työryhmäalueelta luentokalvoja, joihin haluavat vielä tutustua. Kurssin järjestäjä Tuija Kirkinen yllättyi, kun osa vierailijaluennoitsijoista ei halunnut kalvojaan yleiseen verkkolevitykseen, mutta julkaisulupa heltisi Alman työryhmäalueelle, johon vain kurssilaiset pääsevät. Kirkinen on kevään ajan kokeillut työryhmien käyttöä kahdella kurssillaan.

"Tärkein syy työryhmäalueiden käyttöön oli harjoitustyöt", kertoo amanuenssi **Tuija Kirkinen** kulttuurien tutkimuksen laitokselta. Inventointikurssilla on useita ryhmässä tehtäviä harjoitustöitä, joiden tulokset jaetaan toisille ryhmille. Harjoitustyöohjeisiin kuuluvat paitsi tekstiohje, myös kuvat, liitemateriaalit ja WWW-linkit. Kirkinen on siirtänyt nämä kurssin työryhmäalueelle, jonne opiskelijat myös palauttavat harjoitustyönsä ja voivat samalla tutustua muiden töihin.

Jokaiselle harjoitustyöohjeelle on Almassa oma verkkosivunsa, jossa on mukana kaikki työhön liittyvät lisämateriaalit ja linkit sekä erilliset ohjeet ryhmille. Liitetiedostoikkunassa ryhmille on valmiina merkittynä kohdat, johon kukin työ palautetaan. Linkkien keräämistä yhteen Kirkinen ei ollut alun perin suunnitellut, mutta koska työryhmäalueilla oli sellainen palveluikkunatyyppe, tärkeimmät linkitkin tulivat kirjoitettua näkyviin.

Kuvia työryhmäalueella ei ollut montaa, mutta niihin liittyi tähän mennessä ainoa tekninen ongelma. Inventointipaikasta otettu kuva katosi välillä näkyvistä ja tuli välillä taas takaisin. Ongelmaa jouduttiin selvittämään tietotekniikkaosaston kanssa ja lopulta kuva saatiin näkymään oikein.

Inventointikurssin lisäksi Kirkinen on perustanut työryhmäalueen proseminaarikurssille, jolle tarvitaan myös töiden palautuskanava. Lisäksi hän on itse mukana tiedekunnan TVT-ryhmän ja atk-yhdyshenkilöiden Alma-työryhmäalueissa.

Arkeologian yksikössä ei muuten juurikaan hyödynnetä Almaa, esimerkiksi yksikön omia Alma-sivuja ei käytetä. Arkeologian oppiaine kuuluu kulttuurien tutkimuksen laitokseen, jonka WWW-sivuilla on oma, yliopiston ilmeestä poikkeava ulkoasu. Tarkoituksena on uusia sivujen ilme ja laittaa sisältöä enemmän Almaan samalla kertaa. Suurta kiirettä tähän ei Kirkinen mielestä ole, koska WWW-sivut toimivat nykyisellään hyvin.

<kainalojuttu näille main>

Miten toimittiin

Kaikki käyttäjät voivat ehdottaa Almaan perustettavaksi työryhmäalueita. Tämä onnistuu työryhmäalueiden sivulla. Perustamisen hyväksyy oman yksikön atk-yhdyshenkilö. Kirkinen on itse yhdyshenkilö, joten tämä vaihe kävi häneltä normaalia helpommin. Uuteen ryhmään jäsenet lisätään hakemalla nimet käyttäjälueetelosta ja lisäämällä ne yksitellen jäsenlistaan. Kirkinen poimi kurssilaiset osallistujalistan perusteella. Vastaavan listan avulla hän on aiempina vuosina luonut sähköpostilistan. *"Koska Alman työryhmäalueen henkilöille luodaan automaattisesti sähköpostilista,*

meni jäsenten lisäys oikeastaan samalla vaivalla kuin ennenkin”, kertoo Kirkinen. Postilistaa käytetään edelleen kurssin sisäisessä tiedottamisessa.

Opiskelijoille Kirkinen esitteli ensimmäisen luennon alussa viiden minuutin ajan Almaa, työryhmään siirtymistä ja työryhmäalueen käyttöä. WWW-sivuille Kirkinen teki puolentoista rivin ohjeen työn nimeämisestä ja palautuspaikasta.

Pari opiskelijaa ihmetteli aluksi, että ”miten se nyt sitten tehdään”, mutta pienellä neuvomisella tämäkin selvisi. Varsinaisia ongelmia harjoitustöiden jättämisessä oli Kirkinen tietojen mukaan vain yhdellä opiskelijalla, joka lähetti sähköpostia laitettuaan harjoitustyön väärän ryhmän kohdalle. Opiskelija kirjoitti ongelmastaan myös työryhmäalueen keskustelupalstalla, ja ennen kuin Kirkinen ehti vastata sähköpostiin, oli opiskelija jo saanut siirrettyä harjoitustyön oikealle paikalleen opiskelijatoveriltaan keskustelupalstalla saamansa vinkin perusteella.

Kursseilla Alman työryhmäalueita on käytetty vasta tämän kevään ajan, ja opintojaksojen päättyessä Kirkinen kerää palautekyselyssä tietoa myös työryhmäalueista. Tämänhetkisen arvion mukaan harjoitustöiden apuna työryhmäalue on osoittautunut ”*tosi hyväksi*”.

<kainalo tai box>

Mihin työryhmäalueita kannattaa käyttää?

Töiden jakaminen

Kirkinen päätti kokeilla Alman työryhmien käyttöä harjoitustöiden kanssa, koska aiemmat tavat jakaa monen eri ihmisen töitä koko ryhmälle olivat tavalla tai toisella hankalia. Viime vuonna proseminaarikurssilla kokeiltiin laittaa tiedostot saataville Internetiin, mikä oli opiskelijoille kätevää, mutta Kirkinen hankalaa, koska hän joutui ensin muuttamaan tiedostot PDF-muotoon, siirtämään ne WWW-sivulle ja päivittämään linkit. Kurssimateriaalin jakamiseen taas WWW-sivut ovat soveltuneet hyvin, ja tänäkin vuonna niitä käytetään tähän tarkoitukseen.

Rajattu levitysoikeus

Vaikka Internetissä tiedostojen jakaminen on kätevää, opiskelijat eivät pitäneet ajatuksesta, että proseminarityöt menivät keskeneräisinä julkisiksi koko maailmalle. Inventointikurssilla taas verkkoa ei olisi voitu käyttää sellaisen materiaalin jakamiseen, jonka opetuskäytön ulkopuolista levittämistä suojaavat tekijänoikeudet. Aiemmin rajatun levitysoikeuden materiaalia on jaettu esimerkiksi monisteina ja tarjoamalla lukukappaleita artikkeleista. Tämä on johtanut muun muassa runsaaseen kopiokoneiden käyttöön. Nyt ne materiaalit, joiden käyttöä halutaan rajata, laitetaan Alman työryhmäalueelle, jonne pääsevät vain ryhmän jäsenet.

Levytila ja arkistointi

Rajatun levitysoikeuden tietoa voidaan toki jakaa sähköpostilla. Ongelmia tulee, jos suuret tiedostot tukkivat sähköpostin. Lisäksi, kun materiaalia on paljon, kaikkien täytyy muistaa arkistoida se kunnolla. Kirkinen kertoo jakaneensa eräällä kurssillaan kaikille kurssilaisille CD-levyjä opetuskäyttöön tarkoitetuista karttakuvista, joita ei saanut laittaa verkkoon ja jotka olivat liian suuria sähköpostiin. ”*Se oli hirveää*”, hän kauhistelee.

Ei erillisiä ohjelmia

Kirkinen on kokeillut BSCW-ohjelmaa, joka on selaimella käytettävä niin sanottu jaettu työtila ja vastaa hieman Alman työryhmäalueita. Opiskelijat joutuivat kuitenkin

opettelemaan kurssia varten kokonaan uuden ohjelman käytön, ja BSCW:n käyttämisessä oli Kirkisen mukaan tietynlaista kömpelyyttä.

Alman työryhmäalueen käyttöönotto oli Kirkisestä helppoa, koska opiskelijat olivat jo tottuneet Almaan ja sen ulkoasuun eikä työryhmien käyttöä tarvinnut mieltää erillisen ohjelman opetteluksi. Kirkisen molemmat kurssit ovat normaaleja lähiopetuskursseja, varsinaisiin verkkokursseihin kannattaa toki Alman sijaan käyttää esimerkiksi WebCT-verkko-opetusympäristöä.

Yksiköiden yhteistyö

Tiedekunnan yhteisen TVT-ryhmän työryhmäalue toimii Kirkisen mielestä hyvin, koska laitosten välinen yhteistyö on hankalaa järjestää muuten kuin sähköpostitse, jossa taas on omat jo mainitut arkistointiongelmansa. Työryhmäalueelle voidaan kutsua jäseniksi ketä tahansa yliopistolaisia. Jos kuitenkin halutaan mukaan yliopiston ulkopuolisia, ei Almaa voi käyttää, ellei olla valmiita maksamaan ulkopuolisten kevyttunnuksien kustannuksia (3 snt/vrk).

</kainalo>